

Leeuwarden, 4 juni 2024

Aan: de raadsleden van de gemeente Leeuwarden
Betreft: vragen met betrekking verwijdering werk op legale muur

Beste raadsleden,

Als reactie op het verwijderen van een graffiti uiting op een legale muur; namelijk de Palestijnse vlag op een Bilgaardtunnel, welke in opdracht van de gemeente Leeuwarden is verwijderd schrijven wij u. Een actie die ons inziens artistieke vrijheid beperkt en neigt naar censuur.

Graag stellen wij u een aantal vragen met betrekking tot bovenstaande. De reden dat deze vragen naar boven komen, heeft alles te maken met de geschiedenis van het gedoogde graffiti-beleid in Leeuwarden. Hieronder vatten wij dit kort voor u samen.

Ongeveer twintig jaar geleden was de gemeente Leeuwarden gidsland op het gebied van graffiti-beleid geworden. Leeuwarden was namelijk de eerste gemeente waar muren werden aangewezen als vrijplaats; een vrijplaats waar (beginnend) graffitischrijvers konden oefenen en waar ze hun pieces op konden aanbrengen.

In samenwerking met stichting Graffiti Platform Leeuwarden (GPL) zijn er muren/wanden aangewezen waarop dit legaal mocht gebeuren. GPL en de gemeente hebben destijds afgesproken dat racistische, seksistische en anderszins discriminerende afbeeldingen en teksten niet zijn toegestaan. Ook heeft GPL de verplichting op zich genomen dat bij constatering van voorgenoemde teksten, GPL deze onmiddellijk zal verwijderen. In het bestaan van de vrije muren is dit slechts enkele keren voorgekomen.

Voor sommige plekken gelden andere afspraken, bijvoorbeeld bij het Stephenson viaduct. Hier zijn vier muurtjes die gebruikt mogen worden, daarvoor geldt de afspraak dat de uiting die hierop komt altijd in overleg gaat met GPL. In de praktijk hebben we hier nog nooit problemen aan ondervonden.

De huidige situatie waar wij vragen over hebben is als volgt: een bewoner (Natalie Alves) heeft een graffitischrijver verzocht om op één van de vrijplaatsen in haar eigen wijk (Bilgaard) een Palestijnse vlag af te schilderen met het onderschrift "Free Palestina". Dit gebeurde net voor Pinksteren. Anderhalve week geleden belde mevrouw Alves ons met de melding dat het werk verwijderd was. Direct hierna hebben we met de gemeente gebeld. Daar wisten ze ons te vertellen dat iemand de afbeelding aanstootgevend vond, maar wisten ons niet te vertellen wie de opdracht had gegeven en wat de reden van de verwijdering was. Later is bekend geworden dat het werk in opdracht van de gemeente is verwijderd, omdat

een bewoner heeft geklaagd over dit werk en het aanstootgevend zou vinden. De muur is overigens tijdens de verwijdering van het werk flink beschadigd geraakt.

In de community van graffitischrijvers is er veel rumoer ontstaan door deze actie van de gemeente. De vragen die wij hebben over deze situatie, en over graffiti beleid in het algemeen zijn:

1. Is het juist dat volgens de heren Buma/Jacobse de vrije muren alleen voor kunst bedoeld zijn? Vanuit GPL hebben we nooit een wijziging ontvangen van onze oorspronkelijke afspraken, wordt er op deze afspraken teruggekomen of een additionele afspraak gewenst? En in het vervolg op deze vraag, wat is kunst en wie bepaalt dit (binnen de gemeente)?
2. Wil de gemeente een beweging die ontstaan is vanuit protest en vrijheid inperken tot het leveren van "mooie plaatjes"?
3. Is het nu nieuw beleid dat de heren Buma/Jacobsen en/of de gemeente beoordeelt welke uitingen er op de vrije muren, die onder beheer zijn van GPL, mogen worden aangebracht?
4. Is het nu nieuw beleid dat de vrijheid van meningsuiting in Leeuwarden wordt opgeschort en dat het de politiek is die beoordeelt wat wel en niet mag worden gezegd en geuit?
5. Is de gemeente van mening dat politieke uitingen niet door burgers geuit mag worden op openbare plekken?
6. Realiseert de gemeente zich dat deze ingreep van de gemeente door bewoners wordt geschouwd als censuur?
7. Betekent voorgaande dat mensen die zich ergeren aan aanstootgevende kunstmuren en -uitingen het nu voor het zeggen hebben in Leeuwarden? En op welke wijze en door wie worden meldingen beoordeeld en welke rol heeft GPL hierin?
8. Betekent het dat de gemeente Leeuwarden vanaf heden zich actief bemoeit met het beoordelen of (politiek getinte) uitingen wel of niet toelaatbaar zijn?
9. Is de gemeente niet bereid om toe te geven dat deze vorm van censuur bedrijven faliekant onjuist is?
10. Is de gemeente bereid om initiatiefneemster Nathalie Alves excuses aan te bieden en haar de gemaakte kosten te vergoeden?
11. Wil de gemeente met GPL kortsluiten dat de gemeente zich in de toekomst zal onthouden van dit soort van maatregelen?

Wij kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Ayşe Wijmenga, namens Graffiti Platform Leeuwarden

Penningmeester Graffiti Platform Leeuwarden